

ATTACHED TO YOUR WORLD

Bostik Pro Tettesjiktsfolie

**MONTERINGSANVISNING FOR UNDERLAG TIL PLATER,
MURPUSS OG BETONG, VTVF-X OG VTGF-X**

Innhold

Bransjeregler for tettesjikt i våtrom	4
Forberedelser	5
Bostik tettesjiktssystem VTvF-X og VTgF-X, sprengskisse	7
Produktliste	7
Montering Vegg VTvF	8
Montering Gulv VTgF	10
Gulvsluk	12
Overgang mellom systemer	14
Delreparasjon av keramiske fliser	14
Forbrukstabeller	15

Bostik er innehaver av sertifikatene SC0055-13 og SC0056-13.

SC0055-13 gjelder for PURUS Line og PURUS Corner i kombinasjon med Bostik tettesjiktssystem VTg10 og VTgF Universal.

SC0056-13 gjelder Unidrain lineære gulvsluk 1001-1004, 3002 og Unidrain hjørnegulvsluk 2011 i kombinasjon med Bostik tettesjiktssystem VTg10, VTgF Universal og Bostik Pro VTgF-X.

RISE Certifiering er et godkjenningsorgan for sertifikater for veggnære gulvsluk.

CE   0402
Bostik AB, Box 903, 251 09 Helsingborg, Sweden, www.bostik.no   25   0402-CPR-SC0200-16
ETA -16/0086   EAD 030436-00-0503   Watertight covering kits for wet room walls and floors (vanntette tildekkingssett for våtromsvegger og -gulv)   Classification of the system and declared values of the product and system characteristics see Declaration of Performance (systemklassifisering og deklareerte verdier for produkt- og systemegenskaper, se ytelseserklæring)

BRANSJEKRAV

Samtlige bransjekrav når det gjelder underlag, materiale og deres egenskaper fremgår av Byggkeramikrådets Bransjeregler for våtrom (BBV). Bransjereglene kan lastes ned fra www.bkr.se eller bestilles i trykt format fra Byggkeramikrådet.

Bransjeregler for tettesjikt i våtrom

BYGGKERAMIKRÅDETS BRANSJEREGLER FOR VÅTROM 21:1

- Våtrommet er nå inndelt i våtsoner. Våtzone 1 er hele gulvarealet i våtrommet og veggene i badekaret/dusjen samt veggflater minst én meter utenfor disse. Hvis ytterveggen er en del av våtzone 1, skal hele ytterveggen regnes som våtzone 1. Våtzone 2 er øvrige veggflater. Se bilde og tabell nedenfor.
- Vegger og gulv i platekonstruksjon i våtzone 1 skal dekkes med et vannnett system av folietypen, dvs. Bostiks tettesjiktssystem VTVF-X og VTgF-X.
- Vegger av platekonstruksjon i våtzone 2 kan dekkes med et system av folietypen, f.eks. Bostik tettesjiktssystem VTVF-X eller et rullbart Bostik tettesjiktssystem VTv10. Overgangen mellom de ulike tettesjiktssystemene tettes med Bostik tettesjiktssystem.
- Vegger og gulv i massive konstruksjoner, f.eks. betongbjelkelag, pusset lettbetong eller tegl, kan dekkes med et system av folietypen, f.eks. Bostiks tettesjiktssystem VTVF-X og VTgF-X, eller et rullbart system, f.eks. Bostiks tettesjiktssystem VTv10 og VTg10.
- Vi anbefaler en våtromsplate som er spesifisert av plateprodusenten, men dette er ikke et krav.

VÅTZONE 1	VTv10	VTVF-X	VTg10	VTgF-X
Spesiell våtromsplate på vegg		●		
Massiv vegg, som f.eks. pusset tegl eller lettbetong/betong	●	●		
Platemateriale og avrettingsmasse på gulv				●
Massivt betonggulv			●	●

VÅTZONE 2	VTv10	VTVF-X	VTg10	VTgF-X
Pappkledd gipsplate på vegg	●	●		
Spesiell våtromsplate på vegg	●	●		
Massiv vegg, som f.eks. pusset tegl eller lettbetong/betong	●	●		

HVOR GJELDER REGLENE, OG HVA ER ET VÅTROM?

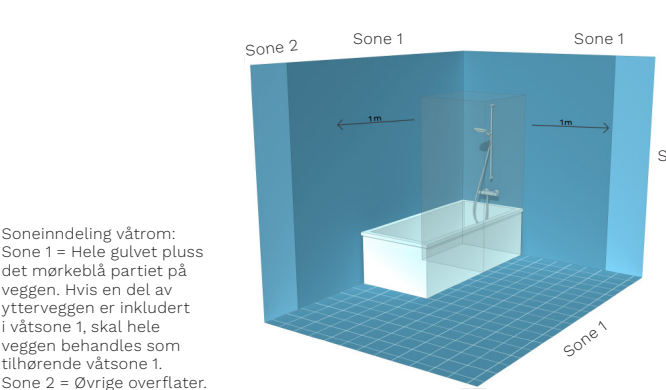
Reglene gjelder utførelse og påføring av tettesjiktssystemer på ulike underlag der fliser, klinker eller mosaikk skal utgjøre overflatesjiktet på gulv og vegger i plassbygde våtrom i boliger eller rom med tilsvarende vannbelastning. Våtrom defineres som rom der gulv- og veggflater helt eller delvis kan bli utsatt for tilbakevendende vannsprut, for eksempel rom der det er installert dusj eller badekar. Reglene kan helt eller delvis anvendes når naturstein, glass og lignende produkter brukes som overflatebelegg. Reglene gjelder for keramiske fliser som er montert med tynnsjiktsteknikk. Tynnsjiktsteknikk innebærer at oppå tettesjiktet legges platen i lim som draes ut med en tannsparkel. Reglene gjelder ikke for andre typer utførelse, som for eksempel tykk mørtel eller når overflatelaget skal utføres i andre materialer, for eksempel fargede sementprodukter. Rom i boliger hvor følgende regelverk kan gjelde, er for eksempel vaskerom, toalettrom og rom med varmtvannsberedere, varmpumper, kjeler eller lignende. Reglene kan også brukes i andre rom hvis det er fare for at gulvet kan bli

utsatt for vannlekkasjer eller søl. Kjøkken i boliger er ikke underlagt krav om tettesjikt på gulv. Både nybygg og renovering omfattes av det nye regelverket. Regler for vann- og avløpsinstallasjoner er ikke inkludert i BBV. For disse henvises det til Branschregler Säker Vatteninstallation (bransjeregler for sikker vanninstallasjon). Se www.sakervatten.se. Regler for elektriske installasjoner er ikke inkludert i BBV. For disse henvises det til gjeldende svenske standarder. Se www.elsakerhetsverket.se. Normer for malerarbeider inngår ikke i bransjereglene for våtrom. For disse henvises det til malerbransjen – MVKs bransjeregler for våtrom.

HVORDAN SIKKER MAN AT ARBEIDET BLIR RIKTIG UTFØRT?

Bostiks monteringsanvisninger må følges, og de angitte produktene skal brukes i konstruksjonen. Kun da anses arbeidet å være utført i henhold til BBV. Det er viktig å lese de tekniske databladene når du bruker produktene i monteringsanvisningen. For ytterligere informasjon henviser vi til din forhandler av Bostik-produkter eller til nettstedet www.bostik.no

Autoriserte bedrifter skal utstede et Kvalitetsdokument, Vedlegg A til BBV, etter hver våtromsentreprise. Kvalitetsdokumentet skal utstedes av den autoriserte bedriften som har utført tettearbeidet, og overleveres til byggherren og brukeren/beboeren etter at arbeidet er fullført. Kvalitetsdokumentet er en del av entreprenørens forpliktelse ved våtromsentrepriseri henhold til BBV, og må derfor leveres uten forsinkelse. Kvalitetsdokumentet skal være tilgjengelig ved sluttkontroll. Kontrollen av at arbeidet er utført i samsvar med BBV og de aktuelle monteringsanvisningene, foretas ved at den autoriserte flisleggeren som gjorde arbeidet, utfører en egenkontroll. Dokumentasjonen foretas ved at bedriftens våtromsansvarlige arbeidsleder eller autorisert flislegger fyller ut Kvalitetsdokumentet i et av de digitale mediene som tilbys av Byggkeramikrådet for autoriserte bedrifter. Flisleggerens egenkontroll kan også foretas direkte i mobilapplikasjonen. Kvalitetsdokumentet signeres da elektronisk av våtromsansvarlig arbeidsleder, og den autoriserte flisleggeren som har utført tettesjiktarbeidet skal navngis. Hvis flere autoriserte flisleggere har utført arbeid i et våtrom, skal navnene på disse registreres under øvrig informasjon. Kvalitetsdokumentet sendes til kunden/beboeren via e-post sammen med en lenke til den aktuelle monteringsanvisningen for det godkjente tettesjiktssystemet, eller i papirform. Kopien av kvalitetsdokumentet og lenken til monteringsanvisningen arkiveres digitalt og er tilgjengelig hos den autoriserte bedriften for egen dokumentasjon og for fremvisning i forbindelse med kvalitetskontroll. Som et supplement til ovennevnte kvalitetsdokument kan egenkontroll for Bostiks godkjente tettesjiktssystem fylles ut. Se www.bostik.se under Tettesjikt eller Hjelpemidler og verktøy.

Soneinndeling våtrom:
Sone 1 = Hele gulvet pluss det mørkeblå partiet på veggen. Hvis en del av ytterveggen er inkludert i våtzone 1, skal hele veggen behandles som tilhørende våtzone 1.
Sone 2 = Øvrige overflater.

Slik forbereder du underlaget

Alle produkter i tettesjiktssystemet er testet sammen for å møte kravene i dagens bransjeregler. Derfor kan man ikke bytte ut noen del av systemet.

FORSEGLINGER

Forsegling med tettesjiktssystem og rørmansjett skal utføres ved materialoverganger, vegg/gulvvinkler, vegg/veggvinkler og rørgjennomføringer. Regler for vann- og avløpsinstallasjoner er ikke inkludert i BBV. For disse henvises det til Branschregler Säker Vatteninstallation (bransjeregler for sikker vanninstallasjon). Se www.sakervatten.se. Regler for elektriske installasjoner er ikke inkludert i BBV. For disse henvises det til gjeldende svenske standarder. Se www.elsakerhetsverket.se. Regler for malerarbeider inngår ikke i BBV. For disse henvises det til malerbransjen – MVKs bransjeregler for våtrom.

UNDERLAG PÅ VEGG

Egnede underlag for tettesjikt er betong, murpuss og spesielle våtromsplater samt pappkledd gips.

Betong, veggsparkel, lettbetong

Betongen skal være minst 3 måneder gammel og skal være støpt mot glatt form. Ujevnheter, sprekker og hulrom skal fylles med f.eks. Bostik 3060 Repair eller 3055 Light Wall. Svake overflatesjikt og eventuell sementhud, formolje og andre urenheter skal fjernes. Vær oppmerksom på at ferdigblandet veggsparkel eller lim ikke må brukes som sparkelmasse.

Platemateriale

Trebaserte plater skal ikke brukes som underlag for tettesjikt og keramiske fliser. En platekonstruksjon skal være dokumentert egnet for bruk i våtrom, og skal monteres i henhold til produsentens anvisninger. Platevegger skal oppfylle toleransekravene i henhold til anvisninger i Byggkeramikrådets Bransjeregler for våtrom og AMA Hus. Se det tekniske databladet på bostik.se for bruk av Primer GRIP A560 Classic.

GENERELT UNDERLAG

- Før arbeidet startes, skal det kontrolleres at underlaget er bærekraftig, rent og tørt.
- Eksisterende overflatemateriale skal fjernes, for eksempel våtromsbelegg og malte overflater. Eventuelle avvik ved påføring på eksisterende underlag skal fremgå i kvalitetsdokumentet.
- Den relative fuktigheten (RF) i underlaget skal holdes på lavest mulig nivå. (veiledende verdi 85 % RF).
- Bjelkelagskonstruksjonen skal være godt uttørket før tettesjiktet monteres, maks. 8 % fuktighet, 6 % ved gulvvarme.
- Betongplate på bakken og i kjelleren bør kontrolleres for tilstøtende fukt. Ved tilstøtende fukt er det kun dusjrom og områder som regelmessig utsettes for vann, som skal tettes. Kontakt Bostik på tlf.: 042-195000 for mer informasjon om tiltak ved tilstøtende fukt.
- Materialet og underlaget må ha en temperatur på minst +10 °C før installasjonen påbegynnes. Kontakt Bostik på tlf.: 042-195000 for mer detaljerte instruksjoner med diffusjonsåpent tettesjiktssystem.
- Temperaturen i rommet må være minst +10 °C og maksimalt 25 °C.
- Åpninger større enn 2 mm mellom rør og vegg og åpninger i vegg- og gulvvinkler skal fylles eller forsegles med Bostik Akrylfugemasse før tettesjiktet påføres.
- Rørgjennomføringer skal monteres i henhold til anvisningene i Säker Vatten (www.sakervatten.se).

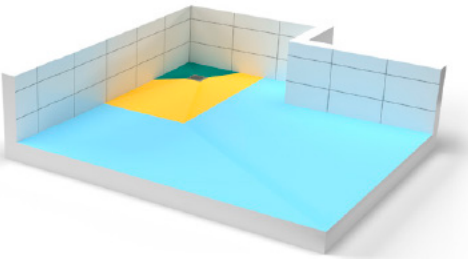
UNDERLAG TIL GULV

Egnede underlag for tettesjikt er betong og avrettingsmasse. Der det skal monteres toalett, bidé eller lignende på gulv, kreves det en plan monteringsflate, minimum 300 x 400 mm. Helningen på monteringsflaten skal ikke overstige 1:100 (10 mm/m). Alle hellingsangivelser måles i retning mot sluket. Alternativ gulvhelling ved faste installasjoner, storformatfliser, tilgjengelighetstilpasning, mer enn ett sluk eller lignende skal avtales før det utføres. Avtale om alternativ gulvhelling skal alltid dokumenteres i Kvalitetsdokumentet, Vedlegg A til BBV.

Hellingstoleranser

Plass for badekar og dusj:

- 1:25–1:150
- 7–40 mm/m
- 1:50–1:150
- 7–20 mm/m
- Øvrig gulvflate: 1:100–1:200
- 5–10 mm/m

Betong

Skal ha herdet i minst tre måneder og ha en overflate som er pusset med brett. Ujevnheter, sprekker og hulrom skal fylles med f.eks. 3060 Repair. Svake overflatesjikt og eventuell sementhud, formolje og andre urenheter skal fjernes. Ta hensyn til at betongen endres som følge av krymping. Den relative fuktigheten bør holdes på lavest mulig nivå. Veiledende verdi 85 % RF, ved montering av folie med sementbasert lim er maksimalt 90 % RF godkjent

Avrettingsmasse

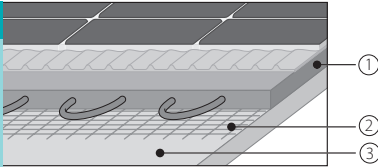
Skal være sementbundet, for eksempel Bostik SL C400 Fiber eller SL C700 Fiber Quick+/SL C500 Fiber Quick.

Bjelkelag i tre

Bjelkelag i tre skal alltid forsterkes for å tilpasse bøyestivheten til det keramiske belegget. Virkeskvalitet C24 og dimensjon 45 x 220 mm. Gulvspanplatene skal alltid limes og skrues iht. plateprodusentens anvisninger. Bjelkelaget skal ha en bøyestivhet som minst tilsvarer 22 mm gulvspanplater montert på bjelker med maks. cc 300 mm (opptil 4,2 m mellom støttene).

GULVKONSTRUKSJON I VÅTROM

1. Avrettingsmasse
  2. Armeringsnett
  3. Gulvspanplate
- OBS! For rillede gulvspanplater med plater og vannbåren gulvvarmesløyfe, se monteringsanvisning på www.bostik.se. Kabel/rør skal ikke plasseres under gulvmontert WC-stol eller bidé.

Gulvspanplater må alltid påføres avrettingsmasse før tettesjiktet monteres. Hvis bjelkeavstanden er 600 mm, skal bjelkelaget forsterkes med tverrgående avstivere med en senteravstand på 300 mm. Gulvspanplaten grunnes med Bostik GRIP A560 Classic fortynnet 5:1 med vann (5 deler grunning 1 del vann). Konstruksjonen inkluderer et sveiset armeringsnett, Bostik Reinforce Net. Minste tykkelse på avrettingsmassen skal være 12 mm ved gulvsluket. Bruk Bostik SL C700 Fiber Quick+ eller SL C500 Fiber Quick.

Varmegulv

Ved innsparklet gulvvarmekabel skal kabelen være dekket med minst 10 mm sparkel. Ved vannbåren gulvvarme skal varmerørene dekkes med et sparkellag tilsvarende 1/10 av c-avstanden mellom varmerørene, f.eks. vil en c-avstand på 200 mm gi 20 mm sparkel over varmerøret. Installasjon av elektrisk gulvvarme må utføres av en kvalifisert elektriker. Gulvvarmesystemer skal installeres i samsvar med produsentens anvisninger og eventuelle installasjonstegninger. Drift og start av systemet skal utføres iht. den respektive produsentens råd og anvisninger, dog tidligst 28 dager etter flislegging. For varmegulv brukes 8010 Fix Combi, 8070 Fix Light LT, 8020 Fix Floor & Wall eller 8050 Fix White DR som festemasse. Keramiske fliser med høyere vannabsorpsjon enn 6 % skal ikke brukes sammen med gulvvarmesystemer.

GULVSLUK

Skal være typegodkjent og montert i henhold til produsentens anvisninger. Sluket skal monteres i flukt med underlaget for tettesjiktet. Ved behov kan det brukes et forhøyningssystem som er typegodkjent for sluket. Sluk som er produsert før 1990 skal byttes. Avrettingsmassens tykkelse skal være minst 12 mm ved sluket. Vær oppmerksom på at det finnes et spesifikt regelverk for VVS-produkter og veggnære sluk. Dette kan du få på nettsidene til Bostik, Byggkeramikrådet eller Saker Vatten.

KRANVANN OG VARMERØR

Det skal ikke være andre rørgjennomføringer gjennom våtromsgulv enn for avløp og gulvsluk. Avstanden mellom avløpsrøret og veggens tettesjikt skal være på minst 60 mm. Avløpsrør må ikke være i badekaret eller dusjområdet. Avstanden mellom underlaget for gulvets tettesjikt og overkant av avløpsrøret skal ikke være mindre enn 40 mm ved montering av tettesjiktet. Spillvannsrør eller tilkoblingsstuss for WC-stol skal ha glatt overflate. Rør skal fikseres ved gjennomføringer. Maksimal tillatt spalte mellom rør og underlag (tilstøtende plate/sparkel etc.) er 2 mm. Større hull skal fylles med Bostik akrylfugemasse. Unntak fra ovennevnte kan gjøres i bad eller dusjrom med varmtvannsbereder, varmpumpe eller vannmåler. Her kan rørgjennomføringer i gulvet for slike innretninger gjøres med en rørgjennomføringshylse. Rørgjennomføringshylsen må ikke plasseres i badekar- eller dusjområdet. Det må ikke være andre vanngjennomføringer gjennom veggene ved badekaret eller dusjen enn vann fra springen direkte til blandebatteriet. Rør skal fikseres ved gjennomføringer. Maksimalt tillatt spalte mellom rør og underlag (tilstøtende plate/sparkel etc.) er 2 mm. Større hull skal fylles med Bostik akrylfugemasse. Avstanden mellom rør og gulvets/veggens tettesjikt skal være på minst 60 mm. Senteravstand mellom rør med diameter 32 mm eller mindre skal være minst 60 ± 2 mm. For diameter større enn 32 mm skal rørene ha en avstand på 60 mm eller større mellom rørene, se figur under. Diameteren på røret i denne sammenhengen måles på overflaten som tetting skal utføres på. Kontroller med produsenten av rørsystemet.

MYKFUGE I VÅTROM

Mykfuger (silikon) bør kun utføres der de begrunnes bygningsmessig med forventet bevegelse.

Mykfuging bør blant annet normalt utføres:

- I hjørner og vinkler hvor underlaget på begge sider er betong som er støpt mindre enn ett år før flislegging.
- I nybygg hvor risiko for bevegelse i underlaget kan påregnes. F.eks. ved veggvinkler hvor platekonstruksjon møter betongvegg eller platekonstruksjon møter platekonstruksjon.
- Ved overgang til andre materialer i vegger, som ved dørkarm/-fóringer, vinduskarm/-fóringer, og dørstokker. I disse tilfellene skal det brukes en overmalbar mykfuge.
- I tak-/veggvinkel. I takvinkel skal det brukes en overmalbar mykfuge. Silikon bør ikke brukes da det vanskeliggjør malingsarbeidet.

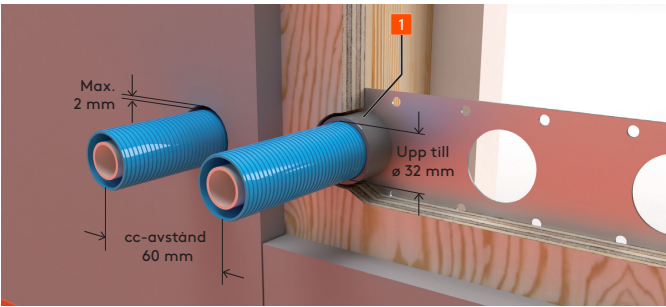
Mykfuging skal ikke utføres:

- I underkant av keramisk veggkledning som overlapper oppbrettet plastduk på gulv.
- Ved fuge mellom keramiske gulvfliser og gulvslukets klinkeramme.

VEDLIKEHOLDSRÅD

Vedlikeholdsanvisninger for keramiske veggkledninger og gulvbelegg kan fås fra Byggkeramikrådet. Vedlikeholdsanvisninger står også i Byggkeramikrhandboken.

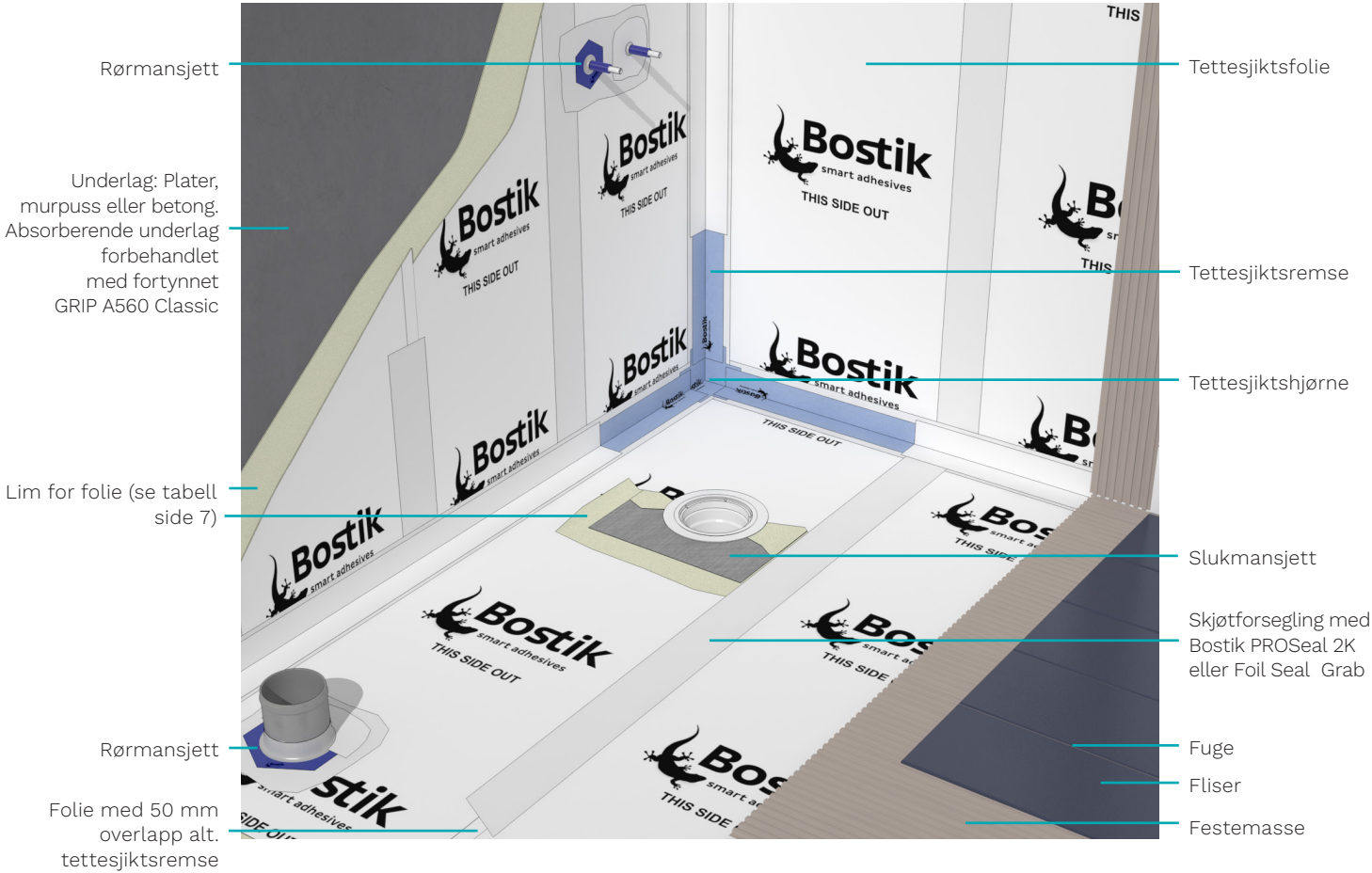
INNFESTINGER
For at rommet skal oppfylle kravene til et vanntett våtrom, er det svært viktig å tenke på følgende:
- Unngå hulltaking ved dusj og bad.   - For å unngå hull kan noen detaljer limes opp. Hvis delen er egnet for liming (design og materiale), kan Bostik H785 High Tack eller H910 SuperGrip brukes.   - Alle hull skal lages i solide konstruksjoner, for eksempel betong, mur eller bjelker. Innfestingen skal normalt ikke gjøres i platematerialet, men skrues fast i det faste materialet (trelekter eller 15 mm konstruksjonskryssfiner)   - Fyll hullet for innfestingen med Bostik Silikon S755 eller S730, trykk inn en eventuell plugg, sprøyt silikon inn i pluggen og skru inn skruen.

Velg riktige rør- og slukmansjetter

RØR/AVLØP	RØRMANSJETT
Vannrør	10-24 mm
Vask-avløp	32-55 mm
WC-avløp	75-110 mm
2 hull	8-24 mm
Vegghengt toalett	110-140 mm
Slukmansjett	370x370 mm
Slukmansjett (designsluk)	1500x200 mm
Rør i rør	20-32 mm

Sprengskisse foliesystem

Bostik tettesjiktssystem VTvF-X & VTgF-X

DETTE TRENGER DU:

Materialer

- ☐ Tettesjiktetsfolie
- ☐ Tettesjiktetsremse og tettesjiktshjørne
- ☐ Rørmansjetter og slukmansjett
- ☐ Bostik Membrane, Bostik PROSeal 2K, Bostik Foiltac 1C
- ☐ 8010 Combi, 8020 Floor & Wall, 8050 White DF, 8070 Light LT

Verktøy

- ☐ Rulle
- ☐ Pensel

TETTESJIKTSSYSTEM VTvF og VTgF	FORBRUK
Lim, oppsetting tettesjiktetsfolie:	Bostik Membrane 0,5 kg/m², Bostik PROSeal 2K 0,75 kg/m², Foiltac 1C min. 0,6 kg/m² eller STIX A500 Combi/STIX A511 Combi Air 0,33 l/m² (297 g/m²)
Forsegling:	Tettesjiktetsremsen er forseglet med Bostik PROSeal 2K og Foiltac 1C. Foil Seal Grab brukes det i skjøtene ca. 8 løpeter per patron.
Tettesjikt:	Tettesjiktetsfolie.

Vegg VTvF-X

FORBEREDELSE

Fyll sprekker som er større enn 2 mm i hjørner, i plateskjøter og ved rørgjennomføringer med Bostik akryltettemasse. Skjær til alle lengder. Det er to måter å montere folien på, kant-i-kant eller med 50 mm overlapp.

VERKTØY

Egnede verktøy ved montering av tettesjiktsfolie er: rulle, pensel, saks, tomrestokk, penn, glattsparkel laget av hardplast og vernehansker.

Slik monteres folien rundt et hjørne

Husk at det er vanskelig å montere folien rundt hjørnet uten folder, hvis veggene ikke er rette og i lodd. For å unngå remsing eller risiko

for bretter i hjørner kan man med fordel gå rundt hjørner med bare 50 mm folie på følgende måte:

- Marker en loddlinje 950 mm fra hjørnet (dusjen).
- Brett folien 50 mm over i hjørnet på motsvarende vegg.
- Monter en hel lengde helt inn i hjørnet, slik at det blir 50 mm overlapp.
- Alle operasjoner (montering, skjøting og tetting) kan utføres med Bostik Foiltac 1C eller Bostik PROSeal 2K
- Skjøtforsegling kan også utføres med Bostik Foil Seal Grab.

Planlegg slik at det blir færrest mulig skjøter i dusj-sonen både på vegg og gulv. Alltid hel lengde i dusjhjørne og over gulvsluk. OBS! Absorberende underlag grunnes med Bostik GRIP A560 Classic fortynnet med vann (1 : 1). Tette underlag trenger ikke å grunnes.

MONTERING AV TETTESJIKTSFOLIE

1

Etter at primeren har tørket, ruller du Membrane, PROSeal 2K, Foiltac 1C eller STIX A500 Combi/STIX A511 Combi Air flytende på vegg. Rull opp for 1 lengde om gangen. Se forbrukstabell side 7.

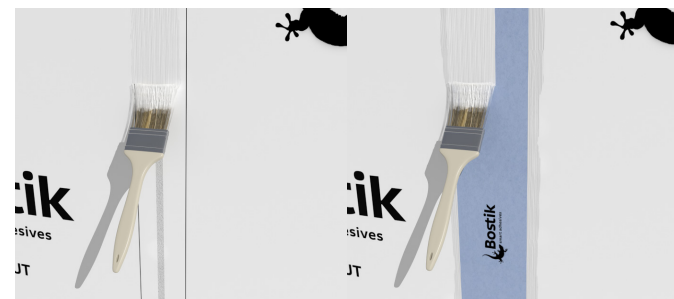
2

Monter lengdene innenfor det spesifiserte tidsintervallet, se tabell side 15. Tettesjiktsfolien monteres vertikalt, kant-i-kant, alternativt med minst 50 mm folieoverlapp. Gni/stryk fast folien mot underlaget. Sørg for at det er lim på begge overflater under montering.

3

OBS! Glatt ut lengden med tannsparkel. Skjær tettesjiktsfolien ren i gulvvinkelen, eller legg ut folien 50 mm ut på gulvet. Pass på at det ikke finnes bobler.

4 Eller 1 lengde montert kant-i-kant

Rull eller pensle Bostik PROSeal 2K, Foil Seal Grab eller Bostik Foiltac 1C på alle lengdeskjøter. Monter tettesjiktsremsen slik at den er helt fuktet. Rull eller pensle Bostik Foiltac 1C, Foil Seal Grab eller Bostik PROSeal 2K flytende på toppen av tettesjiktsremsen (minst 50 mm utenfor). OBS! Unngå bretter eller bobler på tettesjiktsremsen.

4 Eller 2 Overlappende lengder

Brett unna den overlappende folien, og rull eller pensle Bostik PROSeal 2K eller Bostik Foiltac 1C under hele overlappet. Press overlappet tilbake med tannsparkel, slik at det er helt fuktet. Rull eller pensle Bostik Foiltac 1C eller Bostik PROSeal 2K flytende på toppen av folieskjøten (minst 50 mm utenfor). Med plastsparkelen med avrundede hjørner jevnes bretter og bobler ut ved montering av tettesjiktsfolie, tettesjiktsremse, indre og ytre hjørner.

5

Pensle Bostik PROSeal 2K, Foil Seal Grab eller Foiltac 1C flytende rundt rørgjennomføringene slik at hele rørmansjetten får vedheft. OBS! Ikke opp på selve røret.

6

Monter riktig Bostik rørmansjett (se side 6). Pensle eller rull Bostik PROSeal 2K, Foiltac 1C eller Bostik Membrane flytende på rørmansjetten (minst 50 mm utenfor). Unngå bretter eller bobler. El-rør skal tettes på tilsvarende måte.

7

Pensle Bostik PROSeal 2K, Foil Seal Grab eller Foiltac 1C rundt avløpsstussen for servant og vegghengt toalett for å sikre full vedheft på hele rørmansjetten. OBS! Ikke opp på selve røret.

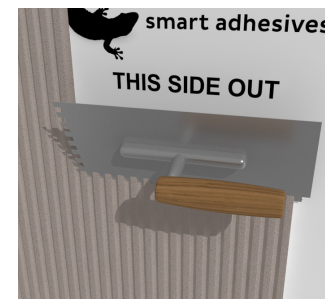
8

Monter riktig Bostik rørmansjett (se side 6). Pensle eller rull Bostik PROSeal 2K, Foiltac 1C eller Bostik Membrane flytende på rørmansjetten (minst 50 mm utenfor). OBS! Unngå folder eller bobler på mansjetten.

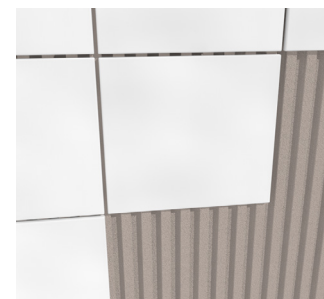
9

Pensle med Bostik PROSeal 2K, Foiltac 1C eller Membrane på hele mansjetten.

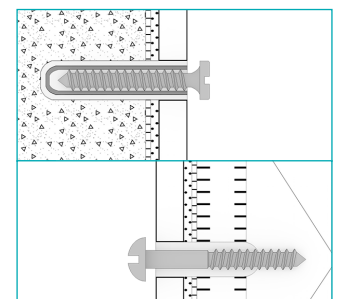
10

Fliser kan monteres etter 12 timers tørketid. Dra på lim med fixkam-mens glatte side. Jevn så ut med den tannede siden. Egnert lim, kam-størrelse og forbruk, se side 15.

11

Monter flisen ved å trykke og vri den mot underlaget. Kontroller fra tid til annen at flisens bakside har full dekning. Fjern overflødig lim som presses opp til mer enn halve fugedybden. La tørke 12 timer før fuging.

12 HULLTAKING

All hulltaking skal skje i massiv konstruksjon, som betong, mur eller bjelker. Hullet til innfestingen fylles med S730 Silikon eller S755 Silikon. Press inn pluggen og fyll den med silikon før du skrur inn skruen. For å unngå å ta hull kan mange detaljer limes (se side 6, Innfestinger).

Gulv VTgF-X

HUSK!

- Høyttelsesbetong skal være avrettet med lavalkaliskavrettingsmasse.
- Se det tekniske databladet på bostik.se for bruk av Primer GRIP A560 Classic.
- Alle operasjoner (montering, skjøting og forsegling) kan utføres med Bostik PROSeal 2K eller Foiltac 1C.
- Skjøtforsegling kan også utføres med Bostik Foil Seal Grab.

7 Eller 2

Overlappende lengder:

Brett unna den overlappende folien, og rull eller pensle Bostik PROSeal 2K eller Foiltac 1C under hele overlappet. Press overlappet tilbake med tannsparkel, slik at det er helt fuktet. Rull eller pensle Bostik PROSeal 2K eller Bostik Membrane på toppen av folieskjøten, minst 50 mm utenfor, og forsegl hele skjøten.

8

Pensle Bostik PROSeal 2K eller Foiltac 1C rundt avløpsstussen for servant og toalett for å sikre full vedheft på hele rørmansjetten. OBS! Ikke opp på selve røret.

9

Monter riktig Bostik rørmansjett (se side 6). Pensle eller rull Bostik PROSeal 2K, Foiltac 1C eller Bostik Membrane flytende på rørmansjetten og minst 50 mm utenfor. OBS! Unngå folder eller bobler på rørmansjetten.

1

Se egen veiledning for gulvsluktilkobling side 12-13 figur 1-3 for tettesjiktstilkobling på øvrig gulvflate. På den øvrige gulvflaten kan STIX A500 Combi eller STIX A511 Combi Air eller Membrane brukes, eller PROSeal 2K eller Foiltac 1C kan brukes ved montering av tettesjiktfolien. Monter lengde for lengde. Tidsintervall og forbruk, se tabell side 15.

2

Kapp tettesjiktfolien i gulvvinkelen, eller i overlapp mot veggfolien. Det må være minst 50 mm i alle overlappinger eller overlappinger med tettesjiktremse.

3

Pensle eller rull Bostik PROSeal 2K eller Foiltac 1C flytende på alle hjørner (indre og ytre) hvorpå tettesjiktshjørnene monteres vått i vått.

OBS! Det er også godkjent å montere tettesjiktshjørne og tettesjiktremse bak tettesjiktfolien med 50 mm overlapp.

4

Pensle eller rull Bostik PROSeal 2K, Foiltac 1C eller Bostik Membrane på toppen av de monterte tettesjiktshjørnene og minst 50 mm utenfor.

OBS! Unngå bretter eller bobler på hjørnene.

10

Pensle Bostik PROSeal 2K, Foiltac 1C eller Membrane på hele mansjetten. Forsegl skjøtene grundig.

11

Fliser kan monteres etter 12 timers tørketid med Bostik Fix. Dra ut limet med den glatte siden på fixkammen. Jevn så ut med den tannede siden. Eget lim, kamstørrelse og forbruk, se side 7.

12

Monter flisen ved å trykke og vri den mot underlaget. Kontroller fra tid til annen at flisens bakside har full dekning. Fjern overflødig lim som presses opp til mer enn halve fugedybden. La tørke 12 timer før fuging.

13 INNFESTNING I BETONGVEGG

Skruen skal støpes inn i betongen

1. Tettemasse
2. Plugg og tettemasse
3. Underlaget

Bostik anbefaler at det ikke lages hull i gulvet, og toalettstolen limes fast til gulvet med Bostik S730 eller S755 Silicone.

5

Pensle eller rull Bostik PROSeal 2K, Foil Seal Grab eller Foiltac 1C flytende inn i gulv-/veggvinkelen, og monter tettesjiktstremsen vått i vått. Stryk eller gni fast stremsen uten bretter og bobler.

6

Rull eller pensle Bostik PROSeal 2K, Foiltac 1C eller Bostik Membrane flytende på toppen av tettesjiktstremsen minst 50 mm utenfor.

OBS! Unngå bretter eller bobler på tettesjiktstremsen.

7 Eller 1

Lengder montert kant-i-kant:

Rull eller pensle Bostik PROSeal 2K, Foil Seal Grab eller Foiltac 1C flytende på alle lengdeskjøter, og installer tettesjiktstremsen for å sikre full vedheft. Rull eller pensle Bostik PROSeal 2K, Foiltac 1C eller Membrane på toppen av tettesjiktstremsen, minst 50 mm utenfor.

14 DØRKARM/DØRSTOKK

Dørkarm/dørstokk må være i flukt med underlaget for tettesjikt. Se figur 14. Terskel eller blindterskel og karm skal monteres før tettesjikt påføres. Dersom dette ikke er tilfelle, skal det noteres som et avvik i Kvalitetsdokumentet. Forsegl mot dørstokk eller blindterskel skal gjøres ved å brette opp tettesjiktet og tilhørende forsegling mot terskelen minst til nivå med ferdig gulv, se figur 15. Overkanten av oppbretten ved døråpningen skal være minst 20 mm over tettesjiktets horisontale nivå ved flensen til gulvsluket.

FIGUR 15: 1. Dørstokk 2. Oppbrett (forsegling) 3. Lim 4. Mykfuge 5. Klinker

15

RØR-I-RØR

Merk at for rør-i-rør-systemer skal rørmansjetten tette mot mantelrøret og ikke mot vannrøret.

PLATEVEGG

Innfesting i trestender Skruen skal skrues helt inn i stenderen

1. Tettemasse og ev. plugg
2. Platemateriale
3. Bjelke

Tetting av gulvsluk Purus eller Jafo

Montering av slukmansjett er avgjørende for å få et våtrom som er sikret mot fuktskader. Her beskriver vi montering av slukmansjetter med to av de vanligste sluktypene.

Sluket samt en eventuell forhøyingsring er VVS-produkter, og skal alltid installeres av autorisert VVS-installatør. OBS! Ved montering av slukmansjetter på andre typer gulvsluk f.eks. designsluk/-renner, gå til på www.bostik.no/hjelpemidler og verktøy/

arbeidsbeskrivelser. Temperaturen på slukmansjetten skal være minst 15 C ved montering. Ved montering av andre gulvsluk enn Purus og Jafo, kontakt Bostik.

VEGGNÆRE GULVSLUK

Egne instruksjoner for vegg nære finner du på:
www.bostik.se › Service Center *eller* Hjälpmedel & Verktyg › Arbetsbeskrivningar › Instruksjoner väggnära brunnar i våtrum.

TETTING AV GULVSLUK - PURUS

HUSK!

Rengjør slukflensen og ned i sluksetet med T-Rød eller liknende før montering av slukmansjetten.

1

Pass på at gulvet er rent og fritt for støv. Plasser Purus knivfot.

2

Monter slukmansjetten sentrert over gulvsluket med klebesiden ned og fiberoverflaten opp.

3

Påfør Bostik PROSeal 2K eller Foiltac 1C på fiberoverflaten på slukmansjetten og den øvrige gulvoverflaten. OBS! En lengde om gangen. Folieskjøter skal ikke være nærmere enn 200 mm fra sluket.

4

Monter tettesjiktfolien på gulvet og over slukmansjetten. Gni folien godt fast mot underlaget.

TETTING AV GULVSLUK - JAFOS

HUSK!

Ta av lokk, sil og klemring, og fjern O-ringen. Rengjør slukflensen og nede i sluket med rødsprit før montering av slukmansjetten.

1

Pass på at gulvet er rent og fritt for støv. Plasser Jafos skjæremal.

2

Monter slukmansjetten sentrert over gulvsluket med klebesiden ned og fiberoverflaten opp.

3

Påfør Bostik PROSeal 2K eller Foiltac 1C og øvrig gulvoverflate på fiberoverflaten på slukmansjetten. OBS! En lengde om gangen.

4

Monter tettesjiktfolien på gulvet og over slukmansjetten. Gni folien godt fast mot underlaget.

5

Bruk det medfølgende verktøyet til Purus sluk for å skjære opp hullet for sluket etter et par timers tørketid.

6

Ta ut skjæremalen, og brett ned folie og slukmansjett slik at de ligger og hviler mot slukkanten.

7

For å lette monteringen av klemringen kan Membrane pensles tynt rundt slukkanten der klemringen skal sitte.

8

Plasser den medfølgende sluksilen på klemringen, og trykk på den slik at den klikker på plass. Sjekk at ringen sitter riktig. Se bildet.

5

Skjær rundt Jafos skjæremal etter et par timers tørketid. Mansjetten skal nå ned til der den kjegleformede falsen går over i den horisontale. Det skal ikke være noen mansjett under klemringen.

6

Ta ut skjæremalen, og brett ned folie og slukmansjett slik at de ligger og hviler mot slukkanten.

8

Monter klemringen med de medfølgende skruene. Stram skruene vekselvis diagonalt til klemringen sitter stabilt.

Overgang mellom rulle- og foliesystem

OVERGANG GULV-/VEGGVINKEL

1

Rull veggten med Fuktsperre 2000K. Monter tettesjiktfolien på gulvet frem til veggvinkelen. Pensle/rull Bostik PROSeal 2K eller Foiltac 1C i hjørner og vinkler.

2

Monter Bostik tettesjiktshjørner og Bostik tettesjiktremse i vått Bostik PROSeal 2K eller Foiltac 1C. Trykk fast med en pensel eller tannsparkel.

3

Pensle et lag Bostik PROSeal 2K, Foiltac 1C eller Bostik Membrane over forseglingene.

HUSK!

Våtrom klassifiseres som ulike våtsoner med ulike krav til tettesjiktssystem, se side 4. Våtzone 2 kan tettes med et rullet system selv i platekonstruksjoner. Overgang kan altså skje mellom gulv og vegg, men også mellom vegg og vegg. For at monteringen skal være godkjent, skal begge konstruksjonene være fra samme leverandør. Kontakt Bostik hvis du er i tvil.

OVERGANG VEGG/VEGGVINKEL

1

Rull veggten i sone 2 med Fuktsperre 2000K. I sone 1 monteres tettesjiktfolien på veggten frem til vinkelen. Pensle/rull Bostik PROSeal 2K eller Foiltac 1C i hjørner og vinkler.

2

Monter Bostik tettesjiktshjørner og Bostik tettesjiktremse i Bostik PROSeal 2K eller Foiltac 1C. Trykk fast med en pensel eller tannsparkel.

3

Pensle ett lag Bostik PROSeal 2K, Foiltac 1C eller Bostik Membrane over forseglingene.

OVERGANG MELLOM VTvF & VTgF OG VTv10 & VTg10

Hvis konstruksjonen tillater det, kan også den omvendte overgangen tettes, dvs. tettesjiktfolie på vegg og rullet system på gulv. Tett alle skjøter med hjørner og remser som angitt ovenfor. Kontroller hvor sone 1 slutter og hvor sone 2 begynner i våtrommet. Alle overganger skal utføres utenfor sone 1.

Forbrukstabeller

Forbruk Bostik tettesjiktssystem VTvF-X og VTgF-X

PRODUKT	FORBRUK PER M²	TIDSINTERVALL
LIM FOR FOLIE Bostik Membrane Bostik PROSeal 2K Bostik STIX A500 Combi/STIX A511 Combi Air Foiltac 1C	0,5 kg 0,75 kg 0,33 kg min. 0,6 kg	0-10 min 0-10 min 0-20 min 0-10 min
TETTESJIKTSREMSE OG -HJØRNER Bostik PROSeal 2K	0,75 kg	
SANITETSSILIKON	ca. 8 løpemeter/patron (4 x 8 mm fuge)	

Forbruk lim kg/m²

FLISSTØRRELSE	FIXKAM	8010 COMBI	8020 FLOOR & WALL	8050 WHITE DF	8070 LIGHT LT
5 x 5 cm	4 mm	1,7	1,7	1,7	1,2
15 x 15 cm	6 mm	2,2	2,2	2,2	1,7
25 x 25 cm	8 mm	2,8	2,8	2,8	2,1
30 x 60 cm	10 mm	4,0	4,0	4,0	2,5
60 x 60 cm	12 mm	5,0	5,0	5,0	3,4

Forbruk fugemasse kg/m²

FLISSTØRRELSE	2 MM FUGE	3 MM FUGE	4 MM FUGE	5 MM FUGE	6 MM FUGE	8 MM FUGE	10 MM FUGE	15 MM FUGE
5 x 5 cm	0,8	1,2	1,5	1,6	2,2	-	-	-
10 x 10 cm	0,4	0,6	0,8	1,0	1,2	1,6	1,9	2,6
10 x 20 cm	0,3	0,5	0,6	0,8	0,9	1,2	1,5	2,1
15 x 15 cm	0,3	0,4	0,6	0,7	0,8	1,1	1,3	1,9
20 x 20 cm	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,8	1,0	1,5
20 x 25 cm	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,9	1,3
25 x 25 cm	0,2	0,3	0,3	0,4	0,5	0,7	0,8	1,2
30 x 30 cm	0,1	0,2	0,3	0,4	0,4	0,6	0,7	1,0
30 x 60 cm	0,1	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4	0,5	0,8
60 x 60 cm	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3	0,4	0,5

OBS! Basert på 6 mm fugedybde.

Utskifting av keramisk flis

1

Fres eller skrap bort fugemassen rundt den skadede flisen. Pass på at du ikke skader tettesjiktet. OBS! Bruk vernebriller og vernehansker.

2

Skjær spor gjennom flisen ved hjelp av vannsag eller vinkelsliper. Du må ikke skjære dypere enn flisens tykkelse.

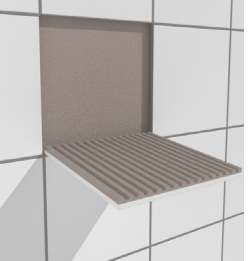
3

Fjern flisebiter med huggmeisel eller stemjern og hammer. Du må ikke skader tettesjiktet.

4

Skrap forsiktig bort lim og fugerester med stemjern eller annet egnet verktøy.

5

Monter flisen med lim som påføres på flisens bakside. Trykk flisen på plass, og fug etter 12 timer. Ved skadet tettesjikt, kontakt alltid Bostik (042-195000) for mer detaljerte instruksjoner mht. delreparasjon av tettesjikt.

Smart service
bostik.no

@bostiknorge

Bostik AS

Strandbadsvägen 22,
251 09, Helsingborg, Sweden
An Arkema Company

www.bostik.no